

Voorziening BAPO 2008

Onlangs hebben besturen van alle door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) bekostigde instellingen in de sectoren PO en VO een brief van OCW ontvangen, gedateerd 26 februari 2009, met betrekking tot de BAPO-voorziening. Dit memo is gebaseerd op de brief d.d. 26 februari 2009, die alle instellingen in het PO/VO van OCW hebben ontvangen. Indien de definitieve ministeriële regeling hiervan af zou wijken, zou dit consequenties kunnen hebben.

Na maanden van discussiëren en onduidelijkheid is hiermee eindelijk duidelijkheid verschaft door OCW.

In de vergadering van de Raad voor de Jaarverslaggeving van 28 januari jl. is het voorstel van OCW besproken om RJ 660 aan te passen zodanig dat rekening gehouden mag worden met de 2% BAPO-vergoeding die in de lumpsumvergoeding PO/VO verondersteld is te zijn opgenomen. De Raad heeft besloten hiermee niet akkoord te kunnen gaan. Omdat OCW niet wil overgaan tot oormerking van de bijdrage, wat nodig is om binnen de bestaande Richtlijnen de toekomstige bijdrage te kunnen activeren, kiest OCW er voor om langs andere weg te komen tot een oplossing. Dat vergt uiteraard tijd en omwille van de gewenste duidelijkheid voor alle betrokken schoolbesturen wordt de oplossing gevonden door aanpassing van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs voor de verslagjaren 2008 en 2009. Dit geschiedt middels een ministeriële regeling.

De aanpassing van de huidige ministeriële regelgeving die wordt voorbereid houdt voor het jaarverslag over 2008 en 2009 de volgende verplichting voor de instellingen in de sectoren PO en VO in:

- Besturen nemen in hun jaarverslag (bestuursverslag) een onderbouwde berekening op voor een BAPO-voorziening zoals is bedoeld in de brief van 18 december 2008. Deze berekening maakt onderscheid tussen de toekomstige BAPO-lasten (uitgaande van maximale reservering op 52-jarige leeftijd) en de toekomstige BAPO-baten (uitgaande van de 2% lumpsumvergoeding). Voor de goede orde merken wij op, dat deze calculatiewijze door OCW is voorgeschreven en niet rechtstreeks valt af te leiden uit RJ 660 en in het bijzonder RJ 271;
- Besturen vermelden in hun jaarverslag (bestuursverslag) hoe zij voornemens zijn de toekomstige BAPO-lasten te kunnen opvangen;
- Besturen verwerken de BAPO niet anders in hun balans en hun staat van baten en lasten 2008 en 2009 dan in het voorgaande verslagjaar (bestendige gedragslijn).

Daarnaast adviseert PwC u om in de toelichting van de jaarrekening, onder de 'Niet Uit de Balans Blijkende Verplichtingen', de volgende tekst op te laten nemen:

"Conform de overgangsregeling is in de balans per 31 december 2008 geen BAPO-verplichting opgenomen zoals voorgeschreven in RJ 271, maar is dit toegelicht in het bestuursverslag."

De afgelopen week heeft de sectorgroep Onderwijs van PwC een aantal vragen ontvangen naar aanleiding van bovengenoemde overgangsregeling. Wij kunnen ons goed voorstellen dat deze vragen ook bij u leven, zodat wij bijgaand de belangrijkste vragen en antwoorden met betrekking tot de BAPO-voorziening gerecapituleerd hebben. De antwoorden zijn gebaseerd op de informatie zoals die beschikbaar was op 12 maart 2009. Informatie die nadien beschikbaar komt, kan van invloed zijn op de nu gegeven antwoorden.

Vraag: Waarom worden nu verschillen gecreëerd tussen instellingen in het MBO en instellingen in de sectoren PO en VO? Het doel van RJ 660 was toch juist om tot harmonisatie te komen.

Antwoord: Het verschil tussen instellingen in de sectoren PO en VO enerzijds en instellingen in het MBO anderzijds wordt veroorzaakt door het feit dat de overgangsregeling van het Ministerie van OCW alleen betrekking heeft op de sectoren PO en VO en niet op het MBO. Dit is uiteindelijk een keuze van OCW geweest na overleg met de PO-, VO- en MBO-raad.

Vraag: Heeft de overgangsregeling van OCW invloed op de strekking van de accountantsverklaring bij de jaarrekening 2008?

Antwoord: Nee, de overgangsregeling heeft geen invloed op de strekking van de accountantsverklaring. De overgangsregeling is namelijk opgenomen in een nog te publiceren ministeriële regeling en deze kan worden aangemerkt als algemeen aanvaarde grondslag waarnaar in de accountantsverklaring wordt verwezen.

Vraag: Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving willen wij graag in de jaarrekening 2008 een stelselwijziging doorvoeren ten aanzien van de voorziening BAPO. Mag dit?

Antwoord: Voor instellingen in de sectoren PO en VO is dit niet toegestaan. Op grond van de ministeriële regeling dient sprake te zijn van een bestendige gedragslijn. De ministeriële regeling gaat boven de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waarin de voorwaarden voor een stelselwijziging geregeld zijn. Bestendige gedragslijn betekent hier, dat de BAPO-voorziening in de jaarrekening 2008 dient te worden verantwoord conform de systematiek die voor de jaarrekening 2007 is gehanteerd.

Vraag: Hoe dient de BAPO-voorziening in de jaarrekening verantwoord te worden bij een instelling die zowel VO als MBO heeft?

Antwoord: In de jaarrekening dient voor de instellingen in het MBO een voorziening verantwoord te worden die voldoet aan de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ 271). Voor de instellingen in het VO dient de systematiek van vorig jaar gehandhaafd te blijven. Bij het VO wordt in de jaarrekening de RJ 271-voorziening alleen kwalitatief toegelicht onder de 'Niet Uit de Balans Blijkende Verplichtingen'. Daarnaast dient voor de instellingen in het VO conform de ministeriële regeling een voorziening berekend te worden die voldoet aan de daarin opgenomen calculatiewijze. Deze "voorziening" dient in het bestuursverslag opgenomen te worden, waarbij aangegeven dient te worden op welke wijze de instelling verwacht deze lasten in de toekomst te financieren.

Vraag: Mag een MBO instelling nu ook toekomstige baten in aftrek nemen op de voorziening?

Antwoord: Nee, dit is strijdig met de RJ

Vraag: In de bestaande BAPO voorzieningen (31/12/2007) voor PO/VO instelling is geen korting opgenomen voor toekomstige inkomsten. Moeten deze nu aangepast worden middels een schattingswijziging ingevolge RJ 145?

Antwoord: Nee, de voorziening die per 31/12/08 in de jaarrekening verantwoord dient te worden, dient conform de berekeningswijze van vorig jaar bepaald te worden.

Vraag: Zijn de genoemde opbouwpercentages en rekenpercentages -voor de berekening van de bruto-BAPO-voorziening- in de bijlage bij de brief van OCW dwingend voorgeschreven?

Antwoord: Nee, een voorziening dient op grond van RJ 271 (met verwijzing naar RJ 252) als best mogelijke schatting opgenomen te worden. Hierbij zijn meerdere systematieken mogelijk.

Vraag: Is het genoemde percentage van 2% in de lumpsum -voor de berekening van de veronderstelde toekomstige BAPO-baten in PO/VO- dwingend voorgeschreven? Hoe en voor hoe lang dient hier alsdan mee rekening te worden gehouden?

Antwoord: Ja, deze 2% is in de calculatie dwingend voorgeschreven. Het vervolgvraagstuk hoe en voor hoe lang er met deze 2% rekening moet worden gehouden is voorgelegd aan OCW.